

9.Sınıf DİN KÜLTÜRÜ 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 1 (İbadetlerin Sınıflandırılması): "Farz", "Vacip" ve "Sünnet" kavramlarını ibadetlerin bağlayıcılık derecesi açısından sınıflandırınız. Bir ibadetin farz olması için hangi şartların gerektiğini ve sünnet ibadetlerin farz ibadetleri tamamlama özelliğini açıklayınız. **Cevap:** Farz, Allah'ın kesin emirleridir (Namaz gibi); vacip, delili farz kadar kesin olmayan ama yapılması istenen işlerdir (Kurban gibi); sünnet ise Peygamberimizin yaptığı işlerdir. Sünnetler, farz ibadetlerdeki eksiklikleri manen tamamlar ve kulu Allah'a daha çok yakınlaştırır.

Soru 2 (İnsan ve İbadet İlişkisi): İbadetlerin insanın kötülüklerden uzaklaşmasındaki rolünü "Ankebut suresi kırk beşinci ayet" ekseninde (Namazın hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyması) yorumlayınız. İbadet eden bir bireyin davranışlarında nasıl bir tutarlılık beklenmelidir? **Cevap:** İbadet, insanın manevi dünyasını terbiye eder. Namaz kılan birinin kul hakkına girmemesi ve dürüst olması beklenir; çünkü gerçek ibadet insanı kötülükten utandırır. İbadet ile ahlak arasında kopukluk olması, ibadetin ruhunun tam kavranamadığını gösterir.

Soru 3 (Ahlakın Temel Unsurları): İslam ahlakında "sıdk" (doğruluk) ve "emanet" (güvenilirlik) kavramlarının toplumsal sözleşme ve ticari hayat üzerindeki etkilerini sentezleyiniz. Bu iki temel unsurun yokluğunda bir toplumda ne gibi kaoslar yaşanabilir? **Cevap:** Sıdk ve emanet, bireyin hem sözünde hem özünde doğru olmasını sağlar. Ticarette dürüstlük, ekonomik istikrarı getirirken; emanete hıyanet etmemek toplumsal güveni tesis eder. Bunların yokluğunda dolandırıcılık artar, huzur bozulur ve kimse kimseye güvenemez hale gelir.

Soru 4 (Ahlaki Tutum ve Davranışlar): Haset ve kibir duygularının insan ilişkilerine verdiği zararları eleştirel bir yaklaşımla analiz ediniz. Kibrin neden "hakikati inkar etmek" olarak tanımlandığını ve insanın diğerleriyle olan bağını nasıl kopardığını açıklayınız. **Cevap:** Haset, başkasının başarısından rahatsızlık duyarak toplumsal barışı baltalar; kibir ise kendini başkasından üstün görerek adaleti bozar. Kibirli insan, kendi kusurlarını göremez ve başkalarını hor gördüğü için sağlıklı bir iletişim kuramaz; bu da yalnızlaşmaya ve manevi bir çöküşe yol açar.

Soru 5 (Ahlaki Tutum ve Davranışlar): Merhamet ve affetme duygularının toplumsal barıştaki yerini sorgulayınız. İntikam duygusu yerine affetmeyi seçen bir toplumda adalet anlayışının nasıl şekilleneceğini eleştirel bir dille ifade ediniz. **Cevap:** Merhamet, zayıfı korumayı ve empati kurmayı sağlar; affetme ise şiddet döngüsünü kırar. Sadece intikam peşinde koşan toplumlar huzur bulamazken, adaleti affedici bir merhametle harmanlayan toplumlar yaralarını daha çabuk sarar ve geleceğe umutla bakar.

Soru 6 (İsra Suresi 23-29. Ayetler): İsra suresinde geçen "Yoksula, yolda kalmışa hakkını ver ama israf ederek saçıp savurma" emrini günümüz tüketim kültürü açısından değerlendirerek özetleyiniz. Bu ayetin iktisadi hayatımıza verdiği mesajlar nelerdir? **Cevap:** Ayet, mülkiyetin sadece kendimize ait olmadığını, içinde yoksulun da hakkı olduğunu hatırlatır. Lüks ve israfa dayalı tüketim çılgınlığına karşı durarak, paylaşmayı ve tasarrufu emreder. Bu tutum, toplumsal gelir adaletsizliğini azaltan bir denge mekanizmasıdır.

Soru 7 (Hz. Muhammed'in Beşerî ve Peygamberlik Yönü): Hz. Muhammed'in (sav) günlük hayatındaki nezaketi, çocuklarla şakalaşması ve ev işlerine yardım etmesi gibi davranışlarını beşerî yönü bağlamında değerlendiriniz. Bu özelliklerin onun tebliğ ettiği dinin sempatisini nasıl artırdığını özetleyiniz. **Cevap:** Peygamberimizin nazik ve alçakgönüllü beşerî duruşu, insanların kalbini İslam'a ısındırmıştır. O, otoriter bir lider değil, şefkatli bir arkadaş ve baba

9.Sınıf DİN KÜLTÜRÜ 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

profili çizmiştir. Bu insani yakınlık, tebliğ ettiği vahiylerin halk tarafından daha kolay benimsenmesini sağlamıştır.

Soru 8 (Hz. Muhammed'in Beşerî ve Peygamberlik Yönü): Kur'an'da Hz. Muhammed'e (sav) itaat etmenin Allah'a itaat etmekle eşdeğer tutulmasını, onun peygamberlik görevinin otoritesi açısından özetleyiniz. Sünnetin dinin anlaşılmasındaki yerini bu bağlamda açıklayınız.

Cevap: Peygamberlik görevi sadece vahyi nakletmek değil, onu yaşayarak açıklamaktır. Allah'a itaat, onun elçisinin rehberliğini kabul etmeyi gerektirir. Sünnet, Kur'an'ın hayata izdüşümüdür ve onun otoritesi dinin pratik olarak yaşanabilmesi için vazgeçilmezdir.

Soru 9 (Hz. Muhammed'in Örneği): Peygamberimizin savaşta dahi doğayı koruma, ağaçları kesmeme ve esirlere iyi davranma gibi ilkelerini "insan hakları" ve "çevre ahlakı" açısından yapılandırarak yorumlayınız. Kendi hayatınızda bu ilkelerden nasıl bir sonuç çıkarırsınız? **Cevap:** Hz. Peygamber, modern savaş hukukunun ve ekolojik bilincin temellerini asırlar önce atmıştır. Onun bu ilkeli duruşu, gücü elinde bulunduranın dahi ahlaki sınırları olması gerektiğini öğretir. Kendi hayatımda "güçlü iken haklı kalabilmek" prensibini bu örnekten yola çıkarak benimserim.

Soru 10 (Kültürümüzde Hz. Muhammed ve Ehlibeyt Sevgisi): Edebiyatımızdaki "Naat" türü eserlerin ve Türk tasavvuf musikisindeki ilahilerin Peygamber ve Ehlibeyt sevgisini pekiştirmedeki rolünü yorumlayınız. Bu sanat eserlerinin halkın dini duyguları üzerindeki etkisi nedir? **Cevap:** Naatlar ve ilahiler, dini duyguların estetik bir dille ifade edilmesini sağlar. Sanat yoluyla anlatılan Peygamber sevgisi, halkın zihninde ve kalbinde daha kalıcı bir yer edinir. Bu eserler, Ehlibeyt sevgisini toplumsal hafızanın canlı bir parçası haline getirir.